

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
Legii nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de
tratament între femei și bărbați**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați (b576/08.10.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3997/12.10.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D1115 din 13.10.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea Legii nr.202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul Expunerii de motive, inițiatorul argumentează elaborarea propunerii prin faptul că legea supusă modificării ar utiliza „în mod eronat conceptul de gen în anumite sintagme”, modificările preconizate constând, practic, în înlocuirea termenului „gen” cu termenul „sex”, în cadrul sintagmelor respective.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. În cadrul Expunerii de motive, inițiatorii argumentează elaborarea propunerii prin aceea că unele prevederi ale Legii nr.202/2002 depășesc domeniul de aplicare al Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul).

Referitor la acest aspect, menționăm că respectiva convenție a fost adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la data de 7 aprilie 2011, la Istanbul și a fost **semnată de către România la data de 27 iunie 2014**, la Strasbourg.

Ca urmare a **ratificării Convenției prin Legea nr.30/2016**, România și-a reafirmat angajamentul de a promova și de a proteja drepturile și libertățile fundamentale ale omului și, totodată, de a armoniza legislația națională în conformitate cu rigorile internaționale, astfel că, în prezent, cadrul legal în materie se aliniază tuturor exigențelor internaționale în domeniu.

Mai mult, **Uniunea Europeană a semnat Convenția de la Istanbul în 2017**, iar încheierea procesului de aderare a UE la aceasta a constituit o prioritate-cheie pentru Comisia Europeană (CE). Pentru a accelera încheierea procesului de aderare a UE, în 2019 Parlamentul European a solicitat Curții de Justiție a Uniunii Europene un aviz cu privire la acest aspect¹. În cazul în care procesul de aderare a UE la Convenția de la Istanbul rămâne blocat, CE intenționează ca în 2021 să propună măsuri în limitele competenței UE pentru a atinge aceleași obiective ca cele ale Convenției de la Istanbul².

În raport cu obiectul de reglementare al propunerii legislative, precizăm că, prin **Convenția de la Istanbul, la art.3 lit.c)**, este definit doar termenul „**gen**”, acesta însemnând „*rolurile, comportamentele, activitățile și atributele construite social, pe care o societate dată le consideră adecvate pentru femei și bărbați*”, fără să se stabilească situațiile specifice în care să fie folosit. Astfel, menționăm că în textul Convenției termenul „gen” apare în cadrul mai multor expresii, cum ar fi: „dimensiunea de gen”, „directive de gen”, „identitatea de gen”, „perspectivă de gen”, „înțelegere de gen”.

---

¹ Cerere de aviz formulată de Parlamentul European în conformitate cu articolul 218 alineatul (11) din TFUE (Avizul 1/19).

² Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025” (COM(2020) 152 final).

Cu titlu informativ, semnalăm că, la nivelul Uniunii Europene, funcționează **Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați – EIGE** ca un organism specializat care acordă asistență instituțiilor europene și statelor membre pentru integrarea principiului egalității de șanse în politicile lor și pentru combaterea discriminării de gen, precum și expertiza necesară pentru elaborarea unor măsuri care să favorizeze egalitatea de șanse între femei și bărbați pe întreg teritoriul UE.

EIGE **definește** sintagmele avute în vedere prin demersul analizat, astfel:

Stereotipuri de gen - *idei preconcepute potrivit cărora femeile și bărbații au caracteristici și roluri determinate și limitate în funcție de gen*³;

Bugetarea din perspectiva de gen - *aplicarea integrării perspectivei de gen în procesul de bugetare, ceea ce presupune evaluarea bugetelor bazată pe gen, prin introducerea unei perspective de gen la toate nivelurile procesului de bugetare și prin restructurarea veniturilor și cheltuielilor astfel încât să fie promovată egalitatea de gen*⁴;

Statistici de gen - *statistici care reflectă în mod adecvat diferențele și inegalitățile din situația femeilor și a bărbaților în toate domeniile vieții sociale*⁵;

Indicatorii de gen - *instrument de monitorizare a diferențelor de gen, a schimbărilor legate de gen în timp și a progreselor în domeniul egalității de gen. Indicatorii de gen permit măsurarea schimbărilor în relațiile dintre femei și bărbați într-un anumit domeniu, program sau activitate, precum și schimbările din statusul sau situația femeilor și a bărbaților*⁶.

Totodată, semnalăm inițiatorilor că sintagmele menționate mai sus sunt prezente într-o serie de acte europene în materie, precum: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „O

---

³ <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1222>, sursa: Gender Equality Commission of the Council of Europe (2016). Gender Equality Glossary.

⁴ <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1158>

⁵ <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1221>, sursa: United Nations Statistics Division – UNSD. Global Gender Statistics Programme

⁶ <https://eige.europa.eu/thesaurus/terms/1181>, sursa: United Nations Statistics Division – UNSD. Global Gender Statistics Programme.

Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025” (COM(2020) 152 final), Angajamentul strategic pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați 2016-2019, Raportul cu privire la egalitatea dintre femei și bărbați în cadrul UE pe anul 2018 al Comisiei Europene etc..

Totodată, Manualul Diviziei de statistică a Organizației Națiunilor Unite privind statisticile de gen, așa cum arată chiar denumirea acestei structuri, utilizează sintagma “statistici de gen”, principiul egalității de gen având, de asemenea, o dimensiune internațională pronunțată, problematica privind condiția femeii în societatea contemporană și egalitatea de șanse a femeilor și bărbaților fără discriminări bazate pe apartenența la sex preocupând atât societatea civilă, cât și foruri guvernamentale și neguvernamentale din diferite țări, precum și instituții și organizații internaționale, care au adoptat recomandări și reglementări în materie.

Nu în ultimul rând, la nivelul legislației naționale de profil, semnalăm că art.4 din Legea nr.202/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare, utilizează drept concepte terminologice:

„d²) prin **sex** desemnăm ansamblul trăsăturilor biologice și fiziologice prin care se definesc femeile și bărbații;

d³) prin **gen** desemnăm ansamblul format din rolurile, comportamentele, trăsăturile și activitățile pe care societatea le consideră potrivite pentru femei și, respectiv, pentru bărbați”.

În acest context, opinăm că promovarea unui astfel de demers legislativ precum cel de față ar echivala cu un regres, având în vedere evoluția conceptului de gen la nivelul dreptului european și internațional, dar și în cadrul legislației naționale care este, în prezent, armonizată cu rigorile internaționale.

p. PREȘEDINTE,

București

Nr. 1138 / 11.11.

Lege privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

- 1 republicare cu renumerotare M. Of. nr. 326/5 iun. 2013
Lege privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- 2 modificări prin L. nr. 229/2015 M. Of. nr. 749/7 oct. 2015
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- modifică art. 14 alin. (2), art. 19 alin. (3), titlul cap. V, art. 23, art. 24 alin. (1), (2), (5), (7) și (9), art. 25 alin. (2), (3) și (5), art. 26 partea introductivă, art. 27 alin. (1), art. 28, art. 37 alin. (1), art. 37 alin. 3 lit. a), art. 40;*
- introduce alin. (1_1) la art. 1, art. 3_1, lit. d_1)-d_3) la art. 4, lit. i_1) la art. 4, lit. k) la art. 4, alin. (9) la art. 10, art. 23_1-23_6, cap. V_1, alin. (2) la art. 26;*
- abrogă art. 26 lit. d);
în tot cuprinsul actelor normative în vigoare, sintagma „Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, prin Direcția Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați”, sintagma „Direcția Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați” și sintagma „Departamentul pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați” se înlocuiesc cu sintagma „Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați”*
- 3 modificări prin L. nr. 178/2018 M. Of. nr. 627/19 iul. 2018
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- modifică art. 25 alin. (2) și (6), art. 26 alin. (1) lit. e) și alin. (2);
introduce alin. (3) - (5) la art. 2, lit. l) la art. 4, alin. (2_1) și alin. (7) - (10) la art. 25, alin. (1_1) la art. 26*
- 4 modificări prin L. nr. 232/2018 M. Of. nr. 679/6 aug. 2018
Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- modifică art. 37 alin. (1);
introduce alin. (1_1) la art. 6, lit. c) la art. 37 alin. (3)*
- 5 completat prin L. nr. 167/2020 M. Of. nr. 713/7 aug. 2020
Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și pentru completarea art. 6 din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- introduce alin. (1_2) la art. 6*

1128.